

به نام خدا

آزمایشگاه سیستم‌عامل

تمرین کامپیوتری سوم: همگام‌سازی

تاریخ تحویل: یکشنبه ۱۶ اردیبهشت

اهداف پروژه:

- ❖ آشنایی با سمافور^۱ و mutex هسته لینوکس
- ❖ آشنایی با نمونه‌هایی از پیاده‌سازی مکانیزم‌های همگام‌سازی
- ❖ پیاده‌سازی و اشکال‌زدایی یک مکانیزم جدید در هسته‌ی لینوکس

چکیده:

در این تمرین کامپیوتری برای درک بهتر و عمیق‌تر مفهوم همگام‌سازی ابتدا به بررسی تعدادی از مکانیزم‌های همگام‌سازی کرنل می‌پردازیم، سپس بعد از فهم سازوکارهای به کاررفته در آن سعی می‌کنیم یک مکانیزم همگام‌سازی ساده و جدید در سطح کرنل ایجاد کنیم. در پایان نیز با سناریوهای مختلف در برنامه‌های سطح کاربر صحت آن را مورد آزمایش قرار می‌دهیم.

بخش اول: بررسی پیاده‌سازی مکانیزم‌های همگام‌سازی در هسته لینوکس

در این قسمت ابتدا به بررسی کد منبع دو نمونه از مکانیزم‌های همگام‌سازی^۲ هسته لینوکس می‌پردازیم. تعاریف و پیاده‌سازی‌های مرتبط با سمافور را از فایل‌های semaphore.h و semaphore.c^۳ استخراج کنید و برای پاسخ به سوالات مربوط به mutex می‌توانید از فایل‌های mutex.h^۴ و mutex.c^۵ کمک بگیرید.

1 semaphore
2 synchronization
3 include/linux/semaphore.h
4 kernel/locking/semaphore.c
5 Include/linux/mutex.h
6 kernel/locking/mutex.c

همچنین توجه داشته باشید که ممکن است برای انجام بررسی های خود فایل های دیگری از کرنل را نیز مورد کنکاش قرار دهید.

❖ در رابطه با سمافور هسته لینوکس به سوالات زیر در گزارش خود پاسخ دهید:

۱. توضیح دهید هر عضو ساختار داده اصلی سمافور در فایل semaphore.h چه کاربردی دارد.
۲. با توجه به نحوه ی پیاده سازی توابع up() و down() در فایل semaphore.c توضیح دهید این دو تابع چه راه حلی برای محافظت از ناحیه بحرانی اتخاذ میکنند. (سعی کنید توضیح مختصری از نحوه ی نحوه ی عملکرد این دو تابع و توابع داخلی و مرتبط با آن ها بدهید.)

❖ در رابطه با mutex هسته لینوکس به سوالات زیر در گزارش خود پاسخ دهید:

۳. توضیح مختصری در رابطه با عضو count در ساختار داده اصلی mutex دهید. هر کدام از مقادیر آن به چه معناست؟ همچنین توضیح مختصری در رابطه با نوع داده ی این عضو و کاربردها و ویژگی های آن بدهید.

۴. هر کدام از ۴ تابع اصلی mutex یعنی mutex_init، mutex_lock، mutex_unlock و mutex_trylock چه کاری انجام می دهند؟ توضیح مختصری در رابطه با نحوه عملکردشان دهید.^۱
۵. با بررسی هایی که در سوالات قبل انجام دادید، به نظر شما mutex و سمافور کرنل چه تفاوت هایی با یکدیگر دارند؟ از هر کدام باید در چه شرایطی استفاده کرد؟

۶. امتیازی: یکی دیگر از مکانیزم های همگام سازی موجود در هسته لینوکس spinlock است. نحوه ی عملکرد آن را در کرنل توضیح دهید و تفاوت های آن را با سمافور و کرنل بیان کنید.

^۱ در این بخش نیازی به بررسی تکه کدهای مربوط به حالت دیباگ mutex نیست و در صورت بررسی آن ها نمره امتیازی می گیرید.

^۲ در صورت بررسی توابع درونی این توابع نمره امتیازی می گیرید.

بخش دوم: پیاده‌سازی یک مکانیزم همگام‌سازی جدید

حال به پیاده‌سازی یک مکانیزم جدید همگام‌سازی می‌پردازیم و نام آن را `mysync` می‌گذاریم. `mysync` با چهار فراخوان سیستمی زیر قابل استفاده است:

◀ `int mysync_make_event()`

این فراخوان سیستمی یک `event` جدید را می‌سازد و شناسه آن را برمی‌گرداند. در صورتی که به هر دلیل این کار را نتوانست انجام دهد ۱- برمی‌گرداند.

◀ `int mysync_destroy_event(int eventID)`

شناسه یک `event` را می‌گیرد و آن `event` را نامعتبر می‌کند. همه‌ی پردازش‌هایی که منتظر این `event` بوده باشند از حالت بلاک خارج می‌شوند. در صورتی که عملیات موفقیت آمیز انجام شود، تعداد پردازش‌های که به خاطر این `event` بلاک شده بودند را برمی‌گرداند و در غیر این صورت ۱- برگشت داده می‌شود.

◀ `int mysync_wait_event (int eventID)`

شناسه یک `event` را می‌گیرد. پردازش‌ای که این فراخوان سیستمی را صدا زده باشد بلاک می‌شود. در صورت موفقیت آمیز بودن عملیات ۱ و در غیر این صورت ۱- را برمی‌گرداند.

◀ `int mysync_sig_event(int eventID)`

شناسه یک `event` را می‌گیرد و همه‌ی پردازش‌هایی که منتظر این `event` بوده باشند از حالت بلاک خارج می‌شوند. در صورتی که عملیات موفقیت آمیز انجام شود، تعداد پردازش‌های که به خاطر این `event` بلاک شده بودند را برمی‌گرداند و در غیر این صورت ۱- برگشت داده می‌شود.

✓ توجه داشته باشد که باید در انتخاب ساختمان داده و الگوریتم مورد استفاده‌ی خود دقت کنید و آن را بهینه انتخاب کنید و تحلیل مناسبی برای انتخاب و پیاده‌سازیتان داشته باشید.

بخش سوم: بررسی صحت کد با انجام آزمون‌هایی در برنامه‌های سطح کاربر

حال به آزمودن کد سطح کرنل بوسیله سناریوهای زیر می‌پردازیم:

- A. سناریویی که در آن هیچ پردازش منتظر event با شناسه eid نیست و تابع `mysync_sig_event(eid)` صدا زده می‌شود.
- B. سناریویی که در آن پردازش وجود دارد که منتظر event با شناسه eid هست و تابع `mysync_sig_event(eid)` صدا زده می‌شود.
- C. پردازش وجود دارد که منتظر event با شناسه eid1 است و پردازش دیگری وجود دارد که منتظر event با eid2 است. توابع صدا `mysync_destroy_event(eid1)` و `mysync_destroy_event(eid2)` صدا زده می‌شوند.

✓ برای نشان دادن صحت آزمون‌های خود سعی کنید از لاگ‌های مناسب در برنامه‌های سطح کاربر خود استفاده کنید.

سایر نکات:

- گزارش شما قسمت قابل توجهی از نمره ی شما را تشکیل می‌دهد. گزارش باید شامل جواب سوالات موجود و نحوه ی پیاده‌سازیتان باشد.
- برای انجام این آزمایش توصیه می‌شود فصل دهم کتاب Linux Kernel Development را مطالعه کنید.
- در کد سطح کرنل و سطح کاربرتان از لاگ‌های مناسب استفاده کنید.
- دقت داشته باشید که کد نوشته‌شده در کرنل لینوکس مانند سایر کدها نیاز به خوانایی، تمیزی، ماژولار بودن و ... دارد و عدم رعایت این موارد منجر به کسر نمره می‌گردد.
- طبیعت پروژه‌های آزمایشگاه به گونه‌ای است که ممکن است با مشکلات پیشبینی نشده مواجه شوید، دستیاران آموزشی در رفع این مشکلات به شما کمک خواهند کرد، ولی مسئولیت انجام درست پروژه به عهده ی خود شما است. بنابراین توصیه میشود که پروژه را زود شروع کنید.
- پروژه‌های آزمایشگاه باید در گروه‌های سه نفره انجام شوند. تمام اعضای گروه باید روی تمام قسمت‌های پروژه تسلط داشته باشند و هریک از اعضا متناسب با میزان تسلط نمره‌دهی خواهد شد.
- از طریق ایمیل زیر و فروم درس میتوانید سوالات خود را مطرح کنید:

shayanpakzad@gmail.com

موفق و سربلند باشید.